Bàn về khung lý thuyết kiểm soát nội bộ theo COSO 2016 và những lợi ích từ việc quản trị rủi ro tại các doanh nghiệp Việt Nam

Phạm Quang Huy[1]

Ngày nhận bài: 26/05/2017 | **Biên tập xong:** 02/12/2017 | **Duyệt đăng:** 10/12/2017

TÓM TẮT: Khi Việt Nam ký kết các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới, bên cạnh những thuận lợi thì các doanh nghiệp của Việt Nam phải đối diện với những thách thức do quá trình hội nhập quốc tế mang lại. Việc nghiên cứu các mô hình quản trị hiện đại sẽ góp phần giúp các doanh nghiệp có thể vượt qua những khó khăn và chuyển đổi chúng thành động lực cho sự phát triển bền vững theo chiến lược đã đề ra. Một trong những vấn đề hệ trọng mà các doanh nghiệp Việt Nam phải quan tâm là quản trị rủi ro (QTRR). Vấn đề về rủi ro lại gắn chặt với quá trình kiểm soát nội bộ (KSNB) trong doanh nghiệp. Năm 2016, tổ chức COSO đã ban hành những nội dung mới về vai trò quản trị kết hợp KSNB với tối thiểu hóa rủi ro. Mục đích của bài viết là giới thiệu 10 nguyên tắc về QTRR vừa được ban hành thông qua việc rà soát từ quá khứ đến hiện tại, từ đó rút ra năm lợi ích cho các doanh nghiệp Việt Nam khi vận dụng phiên bản mới này.

TỪ KHÓA: COSO, quản trị rủi ro, doanh nghiệp, kiểm soát nội bộ, phương diện quản lý.

1. Giới thiệu

Trong những năm gần đây, thuật ngữ KSNB đã trở nên phổ biến hơn với nhiều doanh nghiệp khi các nền kinh tế trở nên đa dạng hóa hơn nhưng cũng bất ổn hơn. Ayagre (2015) cho rằng, hầu hết các doanh nghiệp cố gắng đầu tư nhiều chi phí nhằm vận hành một hệ thống KSNB hiệu quả hướng đến hoạt động kinh doanh và đáp ứng nhiều mục tiêu của tổ chức. KSNB đã ra đời nhằm đáp ứng những yêu cầu cơ bản đó. Năm thành phần của hệ thống COSO đưa ra trong báo cáo "Khuôn mẫu thống nhất" đã được vận hành nhằm giảm bớt những rủi ro có thể đe dọa những mục tiêu của các doanh nghiệp.

Sau khi báo cáo trên được ban hành vào năm 1992 và điều chỉnh vào năm 2004, các thành viên trong COSO nhận thấy rằng, việc đánh giá trong doanh nghiệp thường được tiến hành vào những thời điểm nhất định trong năm, chỉ kiểm tra những sự kiện nổi bật liên quan đến kiểm toán nội bộ (Dana, Jason & Nathaniel, 2012). Tuy nhiên, theo COSO, nếu chỉ thực hiện những việc trên thì việc đánh giá không đầy đủ. Ngoài

[1] **Phạm Quang Huy** - Trường Đại học Kinh tế TP.HCM; 59C Nguyễn Đình Chiểu, Phường 6, Quận 3, TP. Hồ Chí Minh; **Email:** pquanghuy@ueh.edu.vn.